UMEÅ UNIVERSITET

POLICY FÖR KVALITETSUTVECKLING OCH KVALITETSSÄKRING AV FORSKNING VID UMEÅ UNIVERSITET

Typ av dokument:	Policy
Datum:	2026-10-23 (beslutsdatum)
Dnr:	FS 1.1-1928-26
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2026-10-23 tillsvidare
Område:	Forskning
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Policy för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av forskning (FS 1.1-1121-23) beslutad av rektor den 2 juni 2023

Innehåll

1. Beskrivning 1
2. Bakgrund 1
3. Principer för kvalitetsarbetet i forskning 2
4. Ansvars- och rollfördelning samt arbetsformer 3
5. Utveckling och preciseringar 4
5.1 Forskningens kvalitet och relevans 4
5.2 Kvalitetsarbete 4
5.3 Komponenter i kvalitetsarbetet 5
A. Kultur för kvalitet i forskning 5
B. Resurser för kvalitet i forskning 5
C. Strategiska val och prioriteringar för forskningens utveckling och förnyelse 5
D. Uppföljning, analys och utvärdering 5
A. Kultur för kvalitet i forskning 6
A 1. Forskningens frihet 6
A 2. God forskningssed 6
A 3. Kollegiala kvalitetssäkringsprocesser och kvalitetskultur 7
A 4. Samverkan och samhällspåverkan 8
A 5. Samband mellan forskning och utbildning 9
B. Resurser för kvalitet 9
B 1. Rekrytering, karriärvägar och karriärstöd 9
B 2. Forskningsfinansiering 10
B 3. Forskningsinfrastruktur 10
B 4. Stödverksamhet 10
C. Strategiska val och prioriteringar för forskningens utveckling och förnyelse 11
D. Uppföljning, analys och utvärdering 12
D 1. Kontinuerlig uppföljning och egna analyser 12
D 2. Genomlysningar med stöd av extern kollegial granskning 12
5.4 Genomsyrande perspektiv 13
5.4.1 Jämställdhet i forskningens förutsättningar och genomförande 13
5.4.2 Hållbar utveckling 14
5.4.3 Internationella perspektiv 14

1. Beskrivning

Denna policy anger principer och övergripande ansvars- och rollfördelning för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av forskning vid Umeå universitet. Policyn är vägledande för kvalitetsarbetet inom forskning på alla nivåer vid universitetet. Tillsammans med andra styrdokument ska policyn bidra till att upprätthålla och ständigt utveckla hög forskningskvalitet, samt till omvärldens förtroende.

2. Bakgrund

Umeå universitet ska bedriva forskning av hög kvalitet som utökar människans förståelse av världen, kan komma till användning i samhället och bidrar till den vetenskapliga grund och kompetens som behövs för universitetets utbildning. Forskning av hög kvalitet bygger på akademisk frihet, varje forskares kompetens, nyfikenhet, kreativitet och ansvarstagande, kollegiala processer som upprätthåller kvalitet och integritet, och de förutsättningar som erbjuds forskarna i form av tid, resurser, infrastruktur och stödverksamhet.

Ansvaret för hög kvalitet och integritet i forskningen är självklart för ett universitet, och tydliggörs också i såväl svensk lagstiftning[1] som olika internationella riktlinjer, rekommendationer och överenskommelser.[2] Svenska universitet och högskolor har genom Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) enats om ett gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning, som utgör en direkt utgångspunkt för denna policy.[3]

Enligt SUHF:s ramverk ska lärosätena ha fastställda och allmänt tillgängliga principer, ansvars- och rollfördelning samt arbetsformer för säkring och utveckling av kvalitet i forskningen. Dessa ska vara ändamålsenligt utformade för att understödja det strategiska arbetet på alla nivåer och för att engagera både ledning och medarbetare. Vidare ska lärosätena säkerställa en kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning av forskningsverksamheten som underlag för kvalitetsutveckling, prioriteringar och strategiska beslut.

Denna policy anger gemensamma principer och ambitioner för kvalitetsarbetet vid Umeå universitet. Ansvars- och rollfördelning samt arbetsformer, inklusive för kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning, beskrivs i policyn på en övergripande nivå. De preciseras närmare dels i separata universitetsgemensamma styrdokument och dels av respektive fakultet och Lärarhögskolan. Policyn är vägledande för kvalitetsarbetet inom forskning på alla nivåer vid universitetet.

[1] Se bl.a. högskolelagen (1992:1434), högskoleförordningen (1993:100) samt Lag (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning.

[2] Se bl.a. Magna Charta Universitatum, Den europeiska stadgan för forskare och Riktlinjer för rekrytering av forskare, Den europeiska kodexen för forskningens integritet, samt Agreement on Reforming Research Assessment.

[3] Sveriges universitets- och högskoleförbund. Gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning. Antagen av förbundsförsamlingen den 13 mars 2019.

3. Principer för kvalitetsarbetet i forskning

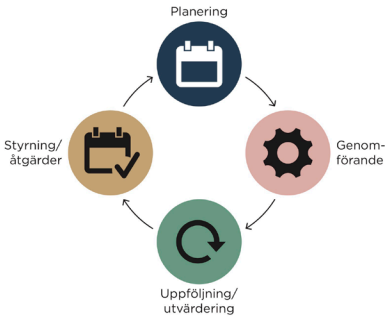
Kvalitetsarbetet i forskning syftar till att utveckla och synliggöra forskningens kvalitet och relevans, baserat på forskningens inbyggda kvalitetsmekanismer och med hänsyn till universitetets samlade uppdrag och verksamhet. Umeå universitet ska upprätthålla en kultur för kvalitet, resurser för kvalitet, förmåga till strategiska val och prioriteringar, samt – som ett underlag för detta – ett systematiskt arbete med uppföljning, analys och utvärdering av resultat, förutsättningar och processer. Bland genomsyrande perspektiv har arbetsmiljö, jämställdhet, samverkan, internationella perspektiv samt hållbar utveckling särskild betydelse för kvalitetsarbetet i forskning. Fördjupning av dessa principer, perspektiv och komponenter i kvalitetsarbetet finns i avsnitt 5.

Kvalitetsarbetet ska vara effektivt, tillitsbaserat och bygga på systematiskt lärande.

- Ett *effektivt* kvalitetsarbete bidrar tydligt till att synliggöra eller utveckla forskningens kvalitet och ger ett klart mervärde med hänsyn till kostnaderna. Inte minst ska arbetet utformas så att forskarnas tid kan ägnas åt genomförande och utveckling av forskningen och i så liten utsträckning som möjligt åt rapportering och administration.

- Ett *tillitsbaserat* kvalitetsarbete bygger på, värnar och främjar forskarnas kompetens, kreativitet och ansvarstagande samt de kollegiala kvalitetsprocesserna. Detta sker genom fokus på resultat och kvalitet, aktiv samverkan och dialog samt undvikande av detaljstyrning, onödig dokumentation eller snedvridande incitament. Det konkreta arbetet med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling sker främst i och nära forskningsmiljöerna så att det är anpassat till och relevant för de förutsättningar och behov som gäller just där.

- Ett *systematiskt* kvalitetsarbete innebär att vi vet varför vi gör det vi gör, att vi följer upp hur vi genomför det och vad det får för resultat, samt att vi vidtar åtgärder utifrån uppföljningen. Genom ett sådant systematiskt lärande kan insatser för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av forskning återkommande omprövas och vid behov justeras, kompletteras eller avslutas - allt i syfte att löpande förbättra insatserna och minska onödig belastning på verksamheten.

Lärande och kunskapsöverföring sker också genom väl fungerande dialog inom och mellan olika miljöer och nivåer inom universitetet, så att vi drar lärdomar av varandras arbetsformer och erfarenheter och kan utveckla gemensamma stödfunktioner, system eller regler där det är lämpligt. Vi ska också ta del av erfarenheter från andra lärosäten i Sverige och världen, och dela med oss av våra erfarenheter.

4. Ansvars- och rollfördelning samt arbetsformer

Kvalitetsarbetet är ett gemensamt ansvar för medarbetarna, det akademiska ledarskapet och de kollegiala samråds- och beslutsstrukturerna. Det understödjer det strategiska arbetet, dvs. de medvetna avvägningar och prioriteringar som görs på olika nivåer om forskningens inriktning och förutsättningar, utifrån verksamhetens mål, syfte och bredare kontext.

Den övergripande ansvars- och rollfördelningen för kvalitetsarbetet i forskning följer vad som framgår av arbetsordning, besluts- och delegationsordningar och andra styrdokument. Det innebär bland annat följande:

- *Universitetsstyrelsen* och *rektor* har ett övergripande ansvar för att verksamheten avpassas så att hög kvalitet nås.
- *Fakultetsnämnderna* har enligt arbetsordningen det strategiska ansvaret för forskning inklusive samverkan, och ansvarar för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av forskning inom fakultetens område. Lärarhögskolan har uppdrag att samordna, utveckla och kvalitetssäkra utbildningsvetenskap vid universitetet.
- *Institutionerna* är, tillsammans med arbetsenheter och centrum, de basenheter inom vilka universitetets forskning, utbildning och samverkan bedrivs, och där det dagliga kvalitetsarbetet därmed äger rum.
- *Det strategiska rådet för forskning och utbildning på forskarnivå* (FOSTRA) har enligt sin instruktion ett särskilt ansvar för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning och forskarutbildning.

Andra viktiga forum för ömsesidigt lärande, överblick, samordning och beredning av beslut är de övriga strategiska råden, fakultetsdialogerna, de återkommande chefs- och prefektträffarna samt nätverk på tjänstemannanivå.

Fakulteterna och Lärarhögskolan ansvarar för att tillgängliggöra en samlad beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet vid fakulteten eller Lärarhögskolan. Det innefattar både insatser på fakultetsnivå och hur fakulteten skapar förutsättningar för samt följer upp kvalitetsarbetet på institutionsnivån.

FOSTRA är rådgivande i universitetsgemensamma aktiviteter och processer i kvalitetsarbetet, inklusive

- analysarbete för uppföljning och utveckling av forskningen
- externa forskningsutvärderingar och tillvaratagande av dess resultat
- uppföljning av fakulteternas och Lärarhögskolans kvalitetsarbete
- återkommande diskussion av de insikter som uppföljning, analys och utvärdering ger som underlag för ömsesidigt lärande inom universitetet och för att identifiera behov av åtgärder.

Universitetsstyrelsen mottager en årlig kvalitetsrapport baserad på FOSTRA:s uppföljning.

5. Utveckling och preciseringar

5.1 Forskningens kvalitet och relevans

Forskningens kvalitet bedöms enligt kvalitetsnormer som utvecklas och upprätthålls i en mängd kvalitetsmekanismer i alla stadier av forskningsprocessen, med sakkunniggranskning och kollegial diskussion. Kvalitet visas genom att forskningens frågeställningar och utförande lever upp till dessa normer, genom att forskningsresultaten publiceras och granskas, och genom att andra finner att resultaten flyttar fram gränserna för kunskapen och stimulerar fortsatt forskning, utveckling och tillämpning.

Samhällsrelevans, dvs. forskningens möjliga konsekvenser och betydelse i samhället på kortare eller längre sikt, är också en aspekt av forskningens kvalitet. Det finns områden där Umeå universitet har ett särskilt ansvar att bedriva forskning för att möta regionala och nationella samhällsutmaningar. Forskningen är också viktig för att ge den vetenskapliga grund och kompetens som behövs för universitetets utbildning.

Inomvetenskaplig kvalitet, relevans i samhället och strategisk betydelse för t.ex. utbildningen kan alla vara mer eller mindre dominerande skäl för att prioritera forskning inom ett visst fält eller problemområde. De är dock inte varandra uteslutande, och strävan bör alltid vara att, utifrån förutsättningarna inom ett visst område eller en viss miljö, upprätthålla och utveckla hög inomvetenskaplig kvalitet.

5.2 Kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetet inom forskning handlar om att upprätthålla och utveckla goda förutsättningar för forskningen och dess kollegiala kvalitetsmekanismer (kvalitetsutveckling), samt att som grund för detta följa, analysera och utvärdera prestation och kvalitet i forskningen (kvalitetssäkring). Det övergripande syftet är att utveckla forskningens kvalitet och relevans samt att synliggöra processer och resultat för omvärlden. Forskningens inbyggda kvalitetsmekanismer utgör grunden i kvalitetsarbetet.

Eftersom forskningens förutsättningar och traditioner skiljer sig åt mellan områden bör forskningens kvalitet i huvudsak bedömas utifrån forskningens internationella eller nationella genomslag och betydelse inom sina respektive fält. Dock behövs öppenhet att diskutera kvalitetsnormer och resultat även mellan områden, i synnerhet när det gäller tvärvetenskap och framväxande forskningsområden.

5.3 Komponenter i kvalitetsarbetet

A. Kultur för kvalitet i forskning

Umeå universitet arbetar systematiskt för att främja, upprätthålla och följa upp

1) förutsättningar för forskningens frihet
2) god forskningssed och redlighet i forskning
3) kollegiala kvalitetssäkringsprocesser och en väl fungerande kvalitetskultur i forskningen
4) samverkan med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte samt insatser för att den kunskap och kompetens som finns vid universitetet kommer samhället till nytta
5) ett nära samband mellan forskning och utbildning.

B. Resurser för kvalitet i forskning

Umeå universitet arbetar systematiskt för att

1) långsiktigt säkra kompetensförsörjning för forskningens utveckling och förnyelse
2) fördela forskningsresurser på ett strategiskt och kvalitetsdrivande sätt
3) använda och utveckla ändamålsenliga processer för prioritering och långsiktig förnyelse av forskningsinfrastrukturer
4) ge forskare och forskningsmiljöer ett ändamålsenligt stöd.

C. Strategiska val och prioriteringar för forskningens utveckling och förnyelse

Umeå universitet

1) fattar strategiska beslut på grundval av visioner och mål, dialog samt uppföljning, analys och utvärdering
2) arbetar systematiskt för att skapa goda förutsättningar för forskningens och forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse.

D. Uppföljning, analys och utvärdering

Umeå universitet inhämtar systematiskt underlag för kvalitetsutveckling, prioriteringar och strategiska beslut genom

1) kontinuerlig insamling och analys av information med bäring på forskningens kvalitet och relevans
2) genomlysningar av forskning och forskningsmiljöer ur nationellt och internationellt perspektiv med stöd av extern kollegial granskning.

Umeå universitets ambitionsnivå inom ovanstående punkter utvecklas närmare i det följande.

A. Kultur för kvalitet i forskning

A 1. Forskningens frihet

Umeå universitet arbetar systematiskt för att främja, upprätthålla och följa upp förutsättningar för forskningens frihet.

Forskarnas frihet att välja forskningsproblem och forskningsmetoder samt att formulera, publicera och kommunicera sina resultat är en förutsättning för forskningens kvalitet och trovärdighet. Med friheten följer också ett ansvar för varje forskare att

- driva kunskapens gränser framåt
- upprätthålla integriteten genom att inte låta val av forskningsproblem och metoder eller publicering av resultat begränsas av t.ex. politiska eller ekonomiska intressen
- reflektera över konsekvenserna av sin forskning
- bidra till en forskningsmiljö som främjar det fria kunskapssökandet och ger utrymme för en mångfald av perspektiv.

Universitetet främjar forskningens frihet genom att

- styra och fördela resurser för att möjliggöra för forskare att ställa nya frågor och pröva nya vägar i forskningen
- skapa förutsättningar för samarbete över disciplingränser
- ge stöd till forskare som möts av hat eller hot och främja en respektfull dialog forskare emellan
- upprätthålla en jämställd, inkluderande och kreativ arbetsmiljö
- stå upp för och försvara den akademiska friheten i nationella och internationella sammanhang
- ge utrymme för ett levande samtal på alla nivåer inom universitetet om forskningens frihet och hur den upprätthålls.

A 2. God forskningssed

Umeå universitet arbetar systematiskt för att främja god forskningssed och förebygga oredlighet i forskning. Umeå universitet har system för att hantera misstankar om oredlighet i forskning och andra avsteg från god forskningssed.

Forskningens värde bygger på att andra forskare och det omgivande samhället kan lita på att den genomförs enligt god sed samt att avsteg från detta upptäcks och åtgärdas. Den enskilda forskaren har ansvar att

- ta hänsyn till de senaste forskningsrönen i utvecklingen av forskningsidéer, och där så är relevant reflektera över behov och potentiella konsekvenser i samhället
- utforma, utföra och dokumentera forskningen på ett noggrant och väl genomtänkt sätt, i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet
- använda forskningsmedel på ett korrekt och ansvarsfullt sätt
- publicera resultat och tolkningar på ett öppet, ärligt, transparent och korrekt sätt.

Umeå universitet främjar god forskningssed och förebygger oredlighet genom

- en kontinuerlig dialog och erfarenhetsutbyte i frågor om forskningsetik och god forskningssed, inklusive informationsinhämtning och samverkan för att säkerställa att utbildning, stöd, processer och rutiner är anpassat till olika forskningsområden och anställningskategorier samt främjar forskningens utveckling
- återkommande utbildning om redlighet i forskning och etik i forskningsprocessen
- stöd till forskare i frågor om forskningsetik och god forskningssed, öppen vetenskap, datalagring och datahantering samt juridiska frågor
- proaktiva åtgärder, rutiner m.m. för att förhindra att felaktiga beteenden uppstår, fortgår eller upprepas
- rutiner för hantering av misstanke om avvikelse från god forskningssed
- samlad information om regelverk, policy, forskningsfinansiärers krav, ansvarsfördelning och tillgängliga resurser i form av stöd och utbildning.

A 3. Kollegiala kvalitetssäkringsprocesser och kvalitetskultur

Umeå universitet främjar och upprätthåller kollegiala kvalitetssäkringsprocesser och en väl fungerande kvalitetskultur i forskningen.

Tillsammans med de kollegiala kvalitetssäkringsprocesser som är inbyggda i forskningen utgör en vilja till ständig förbättring grunden i en väl fungerande kvalitetskultur.

Umeå universitet har signerat den europeiska överenskommelsen om reformering av bedömning av forskning och därmed anslutit sig till Coalition for Advancing Research Assessment.[4]

Den enskilde forskaren har ansvar att

- exponera sina idéer och resultat för intern och extern kollegial prövning genom att presentera och publicera forskningen i olika skeden av processen
- själv bidra till den vetenskapliga miljön och kollegiala kvalitetsutvecklingen genom respektfull kritisk granskning, vetenskaplig dialog och mentorskap.

Umeå universitet främjar aktivt

- en levande diskussion om forskningskvalitet, kvalitetsnormer och kvalitetsbedömning som tar hänsyn till mångfalden av bidrag till och karriärvägar inom forskning, i enlighet med forskningens förutsättningar och behov i olika områden och kontexter
- väl fungerande kollegiala kvalitetssäkringsprocesser, lokalt, nationellt och internationellt
- jämförelser av forskningskvaliteten i den egna miljön i förhållande till liknande miljöer i omvärlden, inklusive utveckling av metoder som fungerar inom olika områden och kontexter
- en ambition till ständig förbättring, oavsett utgångsläge

[4] https://coara.eu

- en kultur av öppenhet, uppmuntran och självreflektion
- ömsesidigt lärande över institutions- och fakultetsgränser och aktivt lärande av erfarenheter i omvärlden
- allas delaktighet och ett engagerat akademiskt ledarskap.

A 4. Samverkan och samhällspåverkan

Umeå universitet arbetar systematiskt för att främja och följa upp

- samverkan med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte samt

- insatser för att den kunskap och kompetens som finns vid universitetet kommer samhället till nytta.

Den enskilda forskaren har ansvar att i sin forskning eller i samverkans-/innovationsprocesser, på de sätt som är ändamålsenliga inom det egna forskningsområdet,

- bedriva forskning och innovation på ett öppet och transparent sätt, med lyhördhet för olika avnämare och intressenter
- reflektera över den egna forskningens potentiella konsekvenser i samhället på kortare och längre sikt
- verka för att den kunskap och kompetens som genereras sprids och nyttjas.

Umeå universitet stödjer detta genom ett strategiskt arbete för samverkan och samhällspåverkan, i form av

- insatser för ökad kunskap, förståelse och förankring av samverkan och samhällspåverkan inom forskningen, med en levande diskussion av mervärden, metoder och utmaningar
- goda organisatoriska förutsättningar och stödstrukturer, inklusive innovationsstödssystem och stöd till andra processer för att främja och beskriva genomslag i samhället
- uppföljning av samverkan, kunskapsspridning och nyttiggörande, samt av främjande och stödjande insatser. I uppföljningen inhämtas återkommande synpunkter och perspektiv från aktörer utanför akademin.

Ömsesidigt utbyte vid samverkan kan till exempel vara samhällsrelevans, forskningsmedel, empiri, testbäddar eller gemensamma forskarutbildningar.

Kunskap och kompetens sprids och kommer till nytta i samhället på olika sätt, såsom

- öppen och fri kunskap, till exempel i utbildning, populärvetenskapliga föreläsningar, publikationer, mötesplatser
- tillämpningsinriktad kunskap i till exempel uppdragsforskning, uppdragsutbildning, professionsutbildningar
- innovationsprocesser/projekt, till exempel patent, forskningsföretag, social-, produkt- och tjänsteinnovation
- specifika kunskapsplattformar, till exempel databaser, biobanker, mjukvara, öppen källkod.

A 5. Samband mellan forskning och utbildning

Umeå universitet arbetar systematiskt för att främja ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Grunden för ett ömsesidigt förstärkande samband mellan forskning och utbildning läggs genom att medarbetare med både undervisning och forskning i sin arbetstid verkar i kompletta akademiska miljöer som rymmer utbildning, forskning och samverkan. Utbildning stärker forskning bl.a. genom att interaktionen med studenter, kollegor och bredare kunskapsinhämtning inför medverkan i utbildningen ger ett mervärde till lärarnas fortsatta forskning, samt genom att utbildning i synnerhet på avancerad nivå och forskarnivå lägger grunden för forskningens framtida kompetensförsörjning.

Umeå universitet främjar sambandet genom att

- möjliggöra för aktiva forskare att få pedagogisk utveckling och meritering och delta i utbildningens utveckling och genomförande
- möjliggöra utbildning i anslutning till starka forskningsmiljöer
- stärka forskningsmiljöer i anslutning till områden där Umeå universitet bedriver utbildning för samhällets behov.

B. Resurser för kvalitet

B 1. Rekrytering, karriärvägar och karriärstöd

Umeå universitet arbetar systematiskt för att långsiktigt säkra kompetensförsörjning för forskningens utveckling och förnyelse.

Umeå universitet har anslutit sig till Europeiska stadgan för forskare och Riktlinjer för rekrytering av forskare och erhållit utmärkelsen ”HR Excellence in Research Award” vilket också innebär ett kontinuerligt utvecklingsarbete.

Strategisk kompetensförsörjning innebär att Umeå universitet arbetar långsiktigt, strukturerat och målmedvetet för att attrahera, rekrytera, ta emot och introducera nya medarbetare, utveckla och behålla befintliga medarbetare samt avveckla och ställa om kompetens vid behov. Vi främjar ökad kvalitet, utveckling och förnyelse i forskningen genom

- beredningsprocesser inför rekrytering som möjliggör samlade strategiska överväganden, omprioriteringar och framväxt av nya områden, inklusive både riktade utlysningar och breda utlysningar som inte är avgränsade till specifika discipliner eller projekt
- öppna, transparenta och meritbaserade rekryteringsprocesser som utformas för att attrahera högt kvalificerade sökande från hela världen och med en mångfald av bakgrunder och perspektiv
- ett aktivt rekryteringsarbete, inklusive att identifiera och kontakta potentiella sökande
- erbjudande av attraktiva villkor avseende bl.a. tid och resurser för forskning, såväl vid rekrytering som för långsiktig meritering och karriärutveckling
- ett systematiskt arbete för att introducera nya forskare och upprätthålla ett öppet, inkluderande och stimulerande akademiskt klimat för alla oavsett bakgrund eller perspektiv, inte minst unga forskare och forskare från andra länder

- ett effektivt karriärstöd i samtliga skeden i karriären
- ett proaktivt och systematiskt arbete för att attrahera och knyta till oss framstående gästforskare
- strategier för att identifiera och behålla starka forskare och för att säkerställa återväxt i forskningsmiljöer.

B 2. Forskningsfinansiering

Umeå universitet fördelar forskningsresurser på ett strategiskt och kvalitetsdrivande sätt.

Umeå universitets resurstilldelningsmodeller, finansieringsinstrument, principer för medfinansiering och särskilda satsningar

- ger långsiktiga förutsättningar för forskare och forskningsmiljöer
- tar hänsyn till mångfalden i förutsättningar och behov mellan olika forskningsområden, forskare och kontexter
- utformas utifrån uttalade mål
- fördelas på ett transparent och begripligt sätt
- följs upp och utformas på ett sätt som möjliggör utvärdering av effekter, inklusive ur ett jämställdhetsperspektiv
- tar tillvara uppföljning och utvärdering i framtida utformning av forskningsfinansieringen.

B 3. Forskningsinfrastruktur

Umeå universitet har ändamålsenliga processer för prioritering och långsiktig förnyelse av forskningsinfrastrukturer.

Umeå universitet arbetar med prioritering och långsiktig förnyelse av forskningsinfrastruktur genom processer och stödformer på fakultets- och institutionsnivå samt universitetsgemensamma processer för forskningsinfrastruktur inklusive

- forum för universitetsövergripande strategisk diskussion
- styrdokument för planering, prioritering och finansiering av universitetsövergripande forskningsinfrastrukturer
- processer för Vetenskapsrådets behovsinventering och utlysning av riktade medel för forskningsinfrastrukturer samt övriga finansiärers utlysningar riktade till forskningsinfrastruktur
- processer för central medfinansiering av forskningsinfrastruktur.

B 4. Stödverksamhet

Umeå universitet arbetar systematiskt för att ge forskare och forskningsmiljöer ett ändamålsenligt stöd.

Umeå universitets forskare och forskningsmiljöer ska ha ett högkvalitativt stöd när det gäller

- utveckling, planering och administration av forskningen
- kännedom om och strategier i förhållande till nationella och internationella finansieringsmöjligheter
- utformning av ansökningar till finansiärer
- teknisk och laborativ personal och infrastruktur
- ekonomiskt och juridiskt stöd
- hantering av forskningsdata genom hela forskningsprocessen, vetenskaplig publicering och öppen vetenskap
- forskningsledarskap.

Utformning, genomförande och uppföljning av stöd sker i dialog med verksamheten för att säkerställa och löpande utveckla stödets kvalitet och relevans inom hela universitetet och med hänsyn till jämställdhet och lika villkor. Grunden för ett högkvalitativt stöd läggs genom strategisk kompetensförsörjning av forskningsstödjande personal av olika kategorier, inklusive rekrytering, kompetensutveckling, anställningsvillkor och ändamålsenlig organisation.

C. Strategiska val och prioriteringar för forskningens utveckling och förnyelse

C 1. Umeå universitet fattar strategiska beslut på grundval av visioner och mål samt uppföljning, analys och utvärdering.

C 2. Umeå universitet arbetar systematiskt för att skapa goda förutsättningar för forskningens och forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse.

Umeå universitet upprätthåller förmåga att fatta strategiska beslut, prioritera och agera på uppkomna utmaningar och möjligheter, genom

- uttalade strategiska mål och inriktningar präglade av höga kvalitetsambitioner
- tillitsfulla relationer baserade på öppen och ärlig dialog
- en ändamålsenlig ansvars- och rollfördelning
- strukturer som möjliggör helhetssyn.

Utveckling och förnyelse skapas av forskare och forskargrupper i samspel med globala och lokala kollegiala nätverk och med det omgivande samhället. Umeå universitet ska

- underlätta forskardriven förnyelse och förändring, inklusive tvärvetenskapliga initiativ och risktagande forskning
- följa och analysera forskningens utveckling och förnyelse i förhållande till omvärlden och våra egna förutsättningar
- göra strategiska prioriteringar, satsningar och vägval för att långsiktigt stärka forskningens kvalitet och relevans
- arbeta proaktivt inom arenor som sätter nationella och internationella forskningsagendor.

D. Uppföljning, analys och utvärdering

Umeå universitet inhämtar systematiskt underlag för kvalitetsutveckling, prioriteringar och strategiska beslut genom

1) kontinuerlig insamling och analys av information med bäring på forskningens kvalitet och relevans och jämförelser i ett nationellt och internationellt perspektiv, samt

2) genomlysningar av forskning och forskningsmiljöer ur nationellt och internationellt perspektiv med stöd av extern kollegial granskning.

Uppföljning och granskning av vår egen verksamhet, tillsammans med omvärldsbevakning och -analys, hjälper Umeå universitet att

- identifiera olika forskningsområdens styrkor, svagheter och utvecklingsmöjligheter i ett internationellt och nationellt perspektiv, inklusive både inomvetenskaplig betydelse och genomslag i samhället
- få insikter om forskningens utveckling och förutsättningar och hur de skulle kunna förbättras
- reflektera över vår forskningsprofil i relation till våra förutsättningar, det nationella och internationella forskningslandskapet samt samhällets behov och utmaningar lokalt och globalt
- understödja vår interna kvalitetskultur och kalibrera vår självbild
- i övrigt få underlag för kvalitetsutveckling och det strategiska arbetet
- kommunicera vår forskning och stärka omvärldens förtroende för vår förmåga att använda våra forskningsresurser på ett ändamålsenligt sätt.

D 1. Kontinuerlig uppföljning och egna analyser

Universitetet arbetar med insamling och analys av information på ett sätt som

- minimerar belastning på verksamheten genom samordning av uppföljningsprocesser och inhämtande av uppgifter ur befintliga system
- använder uppgifter från befintliga kollegiala processer i samband med bl.a. bedömning av ansökningar om forskningsfinansiering, anställning och befordran, publicering eller citering som underlag för kvalificerade och kontextuella bedömningar
- maximerar effektivitet och nytta genom samarbete och delande av resultat mellan olika enheter och nivåer inom universitetet
- möjliggör långsiktig planering såväl som flexibilitet utifrån förändrade behov
- utformas och revideras systematiskt i syfte att fokusera på det som är viktigast för kvalitetsutveckling.

D 2. Genomlysningar med stöd av extern kollegial granskning

Externa sakkunnigas direkta bedömning av forskningskvaliteten och dess förutsättningar i olika forskningsmiljöer eller vid Umeå universitet som helhet är ett viktigt komplement till löpande uppföljning och den granskning som sker av enskilda publikationer och projekt, bl.a. för

- insikter och rekommendationer om forskningens utveckling och förutsättningar
- utomstående perspektiv på vår forskningsprofil
- kalibrering av våra egna kvalitetsbedömningar
- omvärldens förtroende.

Umeå universitet

- upprätthåller en överblick över granskningar av forskning och forskningsmiljöer vid Umeå universitet som genomförs av externa aktörer eller kopplat till olika specifika interna processer (t.ex. utvärdering av satsningar, organisationsstrukturer m.m.)
- anordnar genomlysningar med stöd av extern kollegial granskning, som tar hänsyn till befintliga granskningar samt prioriteras och utformas utifrån behov och betydelse för kvalitetsutveckling
- arbetar systematiskt för att processen före, under och efter granskningar - oavsett vem som genomför dem - är inriktad på utveckling och förbättring samt leder till självreflektion och åtgärdsarbete i de miljöer eller processer som granskats
- följer systematiskt upp granskningar i syfte att där så är relevant använda resultat och rekommendationer som underlag för kvalitetsutveckling bredare inom universitetet.

5.4 Genomsyrande perspektiv

I Umeå universitets Regel för universitetsgemensamma styrdokument anges ett antal perspektiv som ska prägla universitetets verksamhet och ska integreras i styrdokument.

Studenters perspektiv berörs genom sambandet mellan utbildning och forskning samt genom att doktorander är en del av den forskande personalen vid universitetet.

Tillgänglighetsperspektiv tas om hand genom befintliga regler och rutiner för arbetsmiljö och kommunikation.

Arbetsmiljöperspektiv är grundläggande för kreativa forskningsmiljöer och berörs i flera komponenter ovan (bl.a. A 1-3 och B 2).

Samverkansperspektiv uttrycks i en egen komponent (A 4) men också i andra komponenter.

5.4.1 Jämställdhet i forskningens förutsättningar och genomförande

Jämställdhet och lika villkor ska främjas och ingå i strategisk diskussion, planering och uppföljning när det gäller bl.a.

- arbetsmiljö, forskningsmiljö och kvalitetskultur
- rekrytering och karriärutveckling
- resursfördelning
- forskningsstöd och infrastruktur
- strategiska prioriteringar
- uppföljning och analys.

5.4.2 Hållbar utveckling

Viktiga förutsättningar för hållbar utveckling som berörs i kvalitetsarbetet är

- varje forskares kreativitet och samhällsansvar
- en kvalitetskultur där forskningens betydelse i samhället värderas
- universitetets bredd och diversitet
- främjande av tvärvetenskapliga samarbeten och integrerande av kunskap i samverkan med det omgivande samhället
- strategiska prioriteringar
- uppföljning och analys av den forskning som bedrivs kopplat till de globala hållbarhetsmålen.

5.4.3 Internationella perspektiv

Viktiga förutsättningar för internationella perspektiv som berörs i kvalitetsarbetet är

- en akademisk miljö och kvalitetskultur där medarbetare, gäster och samarbetspartners från andra länder välkomnas och bidrar, och som är inriktad på ständig förbättring i ett internationellt perspektiv
- rekrytering och karriärutveckling som innebär att vi kan attrahera och behålla högt kvalificerade forskare från hela världen
- finansiering, forskningsstöd och forskningsinfrastruktur som främjar internationella samarbeten och finansiering från internationella källor
- strategiska val och prioriteringar
- internationella jämförelser i uppföljning, analys och utvärdering.